

Aluehallintovirasto

Ympäristöluvut

PÄÄTÖS

Nro 275/2021

Dnro ESAVI/33326/2020

16.9.2021

ASIA

Orgaanista aineista sisältävän jätteen sijoittaminen Heinsuon jätekeskuksen tavanomaisen jätteen kaatopaikalle ja toiminnan aloittamislupa, Kotka

HAKIJA

Lassila & Tikanoja Oyj
PL 28
00441 Helsinki

Y-tunnus: 1680140-0

TOIMINTA

Hakemus koskee kaatopaikka-asetuksen 35 §:n mukaista poikkeusta sijoittaa enemmän kuin 10 % biohajoavaa tai orgaanista ainesta sisältäviä jätteitä Heinsuon jätteenkäsittelykeskuksen tavanomaisen jätteen kaatopaikalle. Heinsuon jätteenkäsittelykeskus sijaitsee osoitteessa Heinsuontie 200, 48400 Kotka.

ASIA	1
HAKIJA	1
TOIMINTA.....	1
VIREILLETULOTIEDOT.....	4
Hakemuksen vireilletulo	4
Luvan hakemisen peruste	4
Toiminnan luvanvaraisuus	4
Toimivaltainen lupaviranomainen.....	4
ASIAN KUVAUS	4
Taustatiedot.....	4
Sijainti.....	4
Päätökset ja sopimukset	4
Hakemuksen mukainen toiminta	5
Yleiskuvaus	5
Jätteet, joille haetaan poikkeusta.....	6
Jätteiden stabilointi	7
Poikkeamisen ympäristövaikutukset.....	12
Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio	13
Lähiympäristö	13
Luonnonarvot ja luonnonsuojelu.....	13
Pintavesi.....	13
Maaperä ja pohjavesi.....	14
Tarkkailu	14
Hakijan esitys toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta	15
Esitetty vakuus.....	15
ASIAN KÄSITTELY	15
Täydennys	15
Tiedottaminen	15
Lausunnot.....	15
Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto.....	15
Kotkan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen (ympäristönsuojelun palveluyksikkö, Kotkan ympäristöpalvelut) lausunto.....	16
Kotkan kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto	16
Vastine.....	17
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	17
Kotkan kaupungin Ympäristöpalveluiden toimintayksikön lausunto	18
Kotkan kaupungin Ympäristöterveydenhuollon palveluyksikön lausunto.....	18
ALUEHALLINTOVIIRASTON RATKAISU	19
Lupamääräykset	19
Päätöksen täytäntöönpano	20
Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta.....	20
PERUSTELUT	20

Ympäristöluvan ratkaisun perustelut	20
Lupamääräysten yksilöidyt perustelut	22
Täytäntöönpanoa koskevat perustelut.....	23
VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN.....	23
PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO	24
Päätöksen voimassaolo	24
Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen.....	24
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	24
KÄSITTELYMAKSU	24
TIEDOTTAMINEN.....	24
Päätös	24
Päätöksestä tiedottaminen.....	25
MUUTOKSENHAKU	25
LIITE	25
ASIAN KÄSITTELIJÄT	25

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 19.11.2020.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus on tullut vireille Valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista (331/2013) 35 §:n mukaisena poikkeuslupahakemuksena.

Toiminnan luvanvaraisuus

Kaatopaikkatoiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 13 g perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin kohdan perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Heinsuon käsittelykeskus sijaitsee Kotkan kaupungin Heinsuolla tiloilla RN:o 285-19-3-1 ja 285-19-9908-19 (Heinsuon erityisalueet). Jäteasema toimii jätteen pienerätuojien vastaanottopisteenä. Kiinteistöt omistaa Kotkan kaupunki, joka on vuokrannut tiloista tarvittavat alat Lassila & Tikanoja Oyj:lle. Alueelle kuljetaan Heinsuontietä pitkin.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on myöntänyt 3.7.2009 Lassila & Tikanoja Oyj:lle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan Nro A 1058, joka koskee toiminnan muutosta ja ympäristöluvan Nro A 1071, 4.7.2007 lupamääräysten muuttamista.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen 4.7.2007 Salvor Oy:lle myöntämä ympäristölupa (Nro A 1071) pilaantuneen maa-aineksen, rakennus- ja purkujätteen sekä teollisuusjätteen käsittelylle ja hyödyntämiselle Kotkan Heinsuon käsittelykeskuksessa. Salvor Oy siirtyi syksyllä 2007 Lassila & Tikanoja Oyj:n omistukseen.

Muut luvat ja sopimukset

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 7.5.2020 päätöksen Nro 173/2020 koskien orgaanista ainesta sisältävien jätteiden sijoittamista tavanomaisen jätteen kaatopaikalle.

Vaasan hallinto-oikeuden 21.5.2021 antama päätös (Nro 21/0075/3, Dnro 00756/20/5107 ja 00773/20/5107), jolla hallinto-oikeus on muuttanut päätöstä sallimalla myös jätevedenpuhdistamon lietteen (10 02 12) sijoittamisen kaatopaikalle.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 10.11.2017 päätöksen Nro 212/2017/1 koskien Can-Pack S.A:n alumiinitölkkitehtaan jätevedenpuhdistamon lietteen, Tevo Lokomo Oy:n valimopölyn sekä Peiron Oy:n valimopölyn sijoittamista stabiloituna tavanomaisen jätteen kaatopaikalle. Luvan mukainen poikkeus on voimassa 31.12.2020 asti.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 11.11.2016 antanut päätöksen nro 275/2016/1 koskien Can-Pack Oy:n alumiinitölkkitehtaan jätevedenpuhdistamon lietteitä ja Tevo Lokomo Oy:n valimopölyä. Päätöksen mukainen poikkeus on voimassa 31.10.2017 asti.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 22.10.2012 antama päätös (Nro 168/2012/1), jolla aluehallintovirasto on muuttanut ympäristölupa Nro A 1071, 4.7.2007 ja Nro A 1058, 3.7.2009. Muutokset koskevat mm. kaatopaikalle vastaanotettavien jätteiden laatua ja käsittelymenetelmiä.

Hakijalla on teollisuusjätevesisopimus Kymen Vesi Oy:n ja vuokrasopimus Kotkan kaupungin kanssa.

Tarkkailua koskevat hyväksynnit ja päätökset

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 24.3.2016 antamallaan päätöksellä Nro 65/2016/1 hyväksynyt Heinsuon käsittelykeskuksen jätteiden käsittelyn seurantaa ja tarkkailua koskevan suunnitelman.

Hakemuksen mukainen toiminta***Yleiskuvaus***

Lassila & Tikanoja Oyj hakee kaatopaikka-asetuksen (331/2013) 35 §:n mukaista poikkeusta sijoittaa Can-Pack S.A:n alumiinitölkkitehtaan jätevedenpuhdistamon lietettä, Tevo Lokomo Oy:n ja Peiron Oy:n valimopölyä Heinsuon tavallisen jätteen kaatopaikalle. Poikkeuslupaa haetaan 1.1.2021 alkaen viideksi vuodeksi.

Lassila & Tikanoja Oyj hakee lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

Jätteet, joille poikkeuslupaa haetaan, ovat asianmukaisen esikäsittelyn jälkeen jäljelle jääneitä jakeita, joille ei ole olemassa tällä hetkellä muita käsittelyvaihtoehtoja kuin sijoittaminen kaatopaikalle. Kaikilla haettavilla jätejakeilla on sellaisia ominaisuuksia, että jätteet eivät sovellu käsiteltäväksi muulla tavoin kuin sijoittamalla kaatopaikalle.

Jätejakeille ei ole neljän vuoden aikana ennakoitavissa sellaisten uusien käsittelymenetelmien kehittymistä, jotka korvaisivat kyseisten jätteiden sijoittamista kaatopaikalle. Lisäksi kyseisten jätteiden syntyprosessissa ei odoteta tapahtuvan muutoksia seuraavien viiden vuoden aikana. Siksi viisi vuotta katsotaan olevan kohtuullinen aika, jonka jälkeen poikkeuslupan myöntämisen edellytykset voidaan tarkistaa.

Edelleen heikkona jatkuneen markkinatilanteen takia vastaanotto- ja varastointikapasiteettia ei ole saatavilla riittävästi. Tästä syystä jäteperäisten kierrätysmateriaalien kysyntä on vähäistä ja toimittaminen energiantuotantoon ja kierrätysraaka-ainemarkkinoille on erittäin vaikeaa. Huonon markkinatilanteen vuoksi pieniä jätemääriä ja ominaisuuksiltaan huonosti hyödynnettäväksi soveltuvia jätejakeita on hyvin vaikea saada ohjattua kierrätettäväksi materiaalina tai jätteenpoltoon.

Jätteet, joille haetaan poikkeusta

Yhteenveto jätteiden orgaanisten aineiden pitoisuuksista ja haettavasta jätemäärästä.

Jätejake (EWC)	TOC % (tuorepaino)	Haettava jätemäärä (t/a)
Can-Pack S.A:n alumiinitölkkitehtaan jätevedenpuhdistamon liete (19 08 14)	17	200
Tevo Lokomo Oy:n valimopöly (10 09 12)	13	1 200
Peiron Oy:n valimopöly (10 09 12)	20	50

Jätejakeet, joille poikkeuslupaa haetaan, ovat suurimmalta osin heikosti tai eivät lainkaan biohajoavia.

Valimopölyn orgaaninen hiili ei myöskään ole testin perusteella helposti biohajoavassa muodossa (biohajoavuus noin 23 %). Näin ollen vastaanotettava valimopöly sisältää noin 350 tonnia biohajoavaa jätettä vuodessa, mutta ennen loppusijoittamista tai hyödyntämistä tehtävä stabilointikäsittely todennäköisesti pienentää orgaanisen aineksen biohajoavuutta vielä entisestään.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 10.11.2017 antanut vastaaville jätejakeille poikkeuslupapäätöksen nro 212/2017/1. Poikkeus on ollut voimassa 31.12.2020 asti. Päätöksen mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikalle on voinut sijoittaa stabiloituna Can-Pack S.A:n alumiinitölkkitehtaan jätevedenpuhdistamon lietettä (19 08 14) enintään 200 t/a, Tevo Lokomo Oy:n

valimopölyä (10 09 12) enintään 1 500 t/a ja Peiron Oy:n valimopölyä (10 09 12) enintään 50 t/a.

Jätteiden stabilointi

Stabiloinnissa jätevedenpuhdistamon lietteeseen lisätään fluoridin liukoisuutta vähentäviä ja lietettä kiinteyttäviä sekä stabilaatin kantavuutta lisääviä lisäaineita. Kiinteytys tehdään lentotuhkalla.

Ennen loppusijoittamista tai hyötykäyttöä kaatopaikalla Tevo Lokomo Oy:n valimopölyn sisältämä fluoridi ja hiili stabiloidaan heikosti liukenevaan muotoon syntypaikalla. Stabiloinnissa valimopölyyn lisätään fluoridin ja hiilen liukoisuutta vähentäviä ja pölymäisen stabilaatin kantavuutta lisääviä lisäaineita.

Stabilaatit sekoitetaan hyvin sekoituskauhalla tai vastaavalla laitteistolla ja stabilaatin kaatopaikkakelpoisuus varmistetaan testauksella ennen loppusijoitusta.

Märän savimaisen lietteen käsiteltävyyttä parannetaan lisäämällä siihen ensin lentotuhkaa, jolloin liete kiinteytyy helpommin käsiteltävään muotoon ja lentotuhkassa oleva kalsium reagoi osan lietteessä olevan fluoridin kanssa kemiallisesti muodostaen niukkaliukoista kalsiumfluoridia. Lentotuhkan teho ei riitä yksistään kaatopaikkakelpoisuuden saavuttamiseksi, joten stabilointia tehostetaan lisäämällä seokseen sementtiä tai muuta vastaavaa soveltuvaa runsaasti kalsiumia sisältävää tuotetta, esim. kalsiumoksidia tai kalsiumhydroksidia. Yleensä käytetään sementtiä, koska se samalla kiinteyttää muodostuvaa stabilaattia. Muodostuva seos on stabilaatti, koska liukoinen fluoridi stabiloidaan kemiallisella reaktiolla niukka-liukoiseksi kalsiumfluoridiksi. Näin muodostuneen stabilaatin (sisältää lietteen stabiloituna) kantavuutta parannetaan lisäämällä stabilaattiin runkoaineeksi rakeista maa-ainesta. Luonnon mineraalisen maa-aineksen säästämiseksi maa-aineksena käytetään ensisijaisesti pilaantunutta maata, jos sopivaa pilaantunutta maa-ainesta on saatavilla. Vaihtoehtoisena tai osittaisena maa-aineksen korvikkeena voidaan käyttää myös jätteeksi luokiteltavaa pohjatuhkaa, jos riittävän karkeaa pohjatuhkaa on tarjolla. Pohjatuhka sisältää yleensä jonkin verran reaktiivista kalsiumia, joten sillä on myös lievästi stabiloiva vaikutus runkoaineena toimimisen lisäksi.

Näin meneteltynä lietteen haitta-aineet saadaan stabiloitua siten, että muodostuva stabilaatti täyttää tavanomaisen jätteen kaatopaikkakelpoisuuden ja stabilaattiseos on riittävän kantava, jotta loppusijoitusalueelle ei tule sortumavaaraa ja raskailla työkoneilla on turvallista ajaa loppusijoitetun stabilaatin päällä.

Kalsium-ioni on stabilantti, joka tulee stabilaattiin lisätystä sementistä, lentotuhkasta, kalsiumoksidista ja/tai kalsiumhydroksidista.

Can-Pack S.A:n alumiinitölkkitehtaan jätevedenpuhdistamon liete

Jätevedenpuhdistamon liete (19 08 14) muodostuu Can-Pack Oy:n alumiinitölkkitehtaan pesuprosessin jäteveden käsittelyssä. Pesussa jäteveteen liukenee tölkin rungon valmistuksessa käytettäviä työstöaineita ja öljyjä, alumiinia sekä pesu- ja pintakäsittelykemikaaleja. Jätteen syntytavassa, ominaisuuksissa tai vaihtoehtoisissa käsittelytavoissa ei ole tapahtunut muutoksia päätöksen Nro 212/2017/1 jälkeen.

Alumiinitölkkitehtaan liete sisältää pienen osan biohajoavaa orgaanista ainesta. Biohajoavuustestin perusteella noin 15 % lietteen kuiva-aineesta on biohajoavaa, jonka perusteella liete sisältää 6–15 tonnia biohajoavaa jätettä vuodessa.

Lietteen orgaanisen hiilen kokonaismäärä (TOC) on tyypillisesti 20–40 painoprosenttia kuiva-aineesta, jonka osuus on yleensä noin 40 % tuoreessa lietteessä. Lietteen orgaanisen hiilen kokonaismäärä on siten noin 16–32 t vuodessa. Kuiva-aineesta noin kolmannes on alumiinihydroksidia.

Lietteestä on määritetty metallien kokonaispitoisuudet sekä liukoisuudet yksivaiheisella ravistelutestillä uuttosuhteessa L/S = 10. Kokonaispitoisuuksien perusteella liete on tavanomaista jätettä.

Uusimman 23.10.2020 liukoisuustutkimuksen perusteella fluoridin (206 mg/kg ka) liukoisuus ylittää asetuksessa 331/2013 tavanomaisen jätteen kaatopaikalle säädetyn liukoisuusraja-arvon 150 mg/kg ka. Lisäksi jätteestä liukenevan orgaanisen hiilen (DOC) määrä 1 081 mg/kg ka ylittää tavanomaisen jätteen liukoisuus raja-arvon 800 mg/kg ka.

Lietteen biohajoavuutta aerobisissa olosuhteissa on testattu vuonna 2015 menetelmän OECD 301F mukaisesti. Testin perusteella lietteen kemiallinen hapenkulutus (COD) oli 290 000 mg O₂/l ja aerobinen biohajoavuus 15,1 %. Testissä ei pystytty määrittämään jätteen teoreettista hapenkulutusta (ThOD), mistä syystä biohajoavuus määritettiin kemiallisen hapenkulutuksen perusteella. Kemiallinen hapenkulutus voi joillakin yhdisteillä olla merkittävästi pienempi kuin teoreettinen hapenkulutus, mikä voi johtaa tuloksissa todellista korkeampaan biohajoavuusprosenttiin. Näin ollen on mahdollista, että lietteen todellinen biohajoavuus on vielä huomattavasti pienempi kuin testituloksena saatu 15,1 %.

Sijoittaminen kaatopaikalle

Lietettä otetaan vastaan kaatopaikalle tuotantolaitoksella muodostuvaa jätemäärää vastaavasti, noin 150–200 tonnia vuodessa tuorepainona ilmaistuna. Liete sijoitetaan Lassila & Tikanoja Oy:n Heinsuon tavanomaisen jätteen kaatopaikalle stabiloinnin jälkeen. Tarkkaa sijoituspaikkaa ei voida määrittää etukäteen, koska ei tiedetä paljonko ja milloin jätteitä tulee ja lisäksi kaatopaikan täytön ja hoidon kannalta penkkaa on täytettävä kerroksittain. Sijoituspaikat tullaan merkitsemään materiaalinkäsittelykeskuksen kirjanpitoon.

Perustelut

Lietteelle ei toistaiseksi ole löydetty teknistaloudellisesti toimivaa hyötykäyttökohdetta. Lietettä ei voida hyödyntää jätteen tuottajan prosessissa tai alumiinin valmistuksen raaka-aineena sen sisältämien epäpuhtauksien takia. Lietteen synty voitaisiin välttää muuttamalla tehtaan jätevedenpuhdistusprosessia, mutta tällöin lietteen sisältämät aineet ja yhdisteet johdetaisiin tehtaan jätevesien mukana kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle, jossa osa yhdisteistä pidättäisi lietteeseen ja osa päätyisi vesistöön puhdistettujen jätevesien mukana. Kokonaisympäristövaikutusten näkökulmasta parempi vaihtoehto on erottaa yhdisteet tehokkaasti tehtaan jätevedestä ja sijoittaa ne stabiloituna kaatopaikalle, kunnes vaihtoehtoinen käsittelymenetelmä löytyy.

Märkä savimainen liete ei sovellu teknisiltä ominaisuuksiltaan maanrakentamiseen. Tällaista materiaalia voidaan käyttää muutama prosentti rakennuskelpoisen materiaalin ohessa, mutta tämä lisää hyvin merkittävästi rakennuskustannuksia sekä aiheuttaa riskin rakenteen toimivuudelle.

Lisäksi jättemateriaali sisältää niin paljon liukoista fluoridia, että tällaisen materiaalin hyötykäyttöön ei käytännössä saada hyväksyntää kaatopaikka-toimintoja valvovalta ja rakennussuunnitelmat hyväksyvältä viranomaiselta. Fluoridin liukoisuus saadaan stabiloitua kalsiumilla tavanomaisen jätteen kaatopaikan liukoisuusraja-arvon (150 mg/kg) alittavaksi mutta stabiloinnilla ei saada fluorin liukoisuutta alle pysyvän jätteen kaatopaikan enimmäisliukoisuutta (10 mg/kg). Kaatopaikka-alueen rakenteissa hyödynnettäviltä materiaaleilta edellytetään lähes poikkeuksetta pysyvän jätteen kaatopaikan kelpoisuutta. Liukoisuutta ei saada alle 10 mg/kg johtuen siitä, että kalsiumfluoridin liukoisuus veteen on noin 17 mg/l, mikä vastaa liukoisuustestauksen tuloksena (L/S 10) 170 mg/kg kalsiumfluoridia ja vastaavasti 83 mg/kg liukoista fluoridia, jolle raja-arvo on asetettu.

Tevo Lokomo Oy:n valimopöly

Tevo Lokomo Oy:n teräsvalimolla muodostuu regenerointipölyä, eli valimon valuhiekan kierrätyksen hienojaetta, sekä muuta ominaisuuksiltaan vastaavaa jätettä (10 09 12). Jäte muodostuu valimon valuhiekkajätteen kierrätyksessä.

Jätteen syntytavassa, ominaisuuksissa tai vaihtoehtoisissa käsittelytavoissa ei ole tapahtunut muutoksia päätöksen Nro 212/2017/1 jälkeen. Jätettä otetaan vastaan valimolla muodostuvaa jätemäärää vastaavasti, noin 700–1 200 tonnia vuodessa.

Valimopöly on muodostumisprosessissaan korkeassa lämpötilassa, jolloin materiaalissa oleva orgaaninen aines pääosin palaa. Valimopölyn orgaanisen hiilen kokonaismäärä (TOC) vaihtelee ja on aikaisempien analyysien perusteella noin 3–15 %. Vuoden 2020 kokoomanäytteen analyysitulosten perusteella pölyn TOC oli 13 %. Liukoisuustutkimuksen mukaan (L/S = 10,

ravistelutesti) tavanomaisen jätteen kaatopaikan raja-arvo (800 mg/kg ka) ylittyi liuenneen orgaanisen hiilen (DOC 2 400 mg/kg ka) osalta.

Vuoden 2020 näytteessä fluoridin tavanomaisen jätteen kaatopaikan liukoisuusraja-arvo alittui (69 mg/kg ka, raja-arvo 150 mg/kg ka). Vuonna 2017 fluoridin liukoisuus ylittyi lievästi (170 mg/kg ka), kun taas vuonna 2015 analysoidussa kokoomanäytteessä alitti raja-arvon (32 mg/kg ka). Vuonna 2015 tehdyn biohajoavuustestin (OECD 301F) perusteella valimopölyn sisältämä orgaaninen hiili ei ole helposti biohajoavassa muodossa.

Sijoittaminen kaatopaikalle

Valimopöly sijoitetaan Lassila & Tikanojan Heinsuon tavanomaisen jätteen kaatopaikalle stabiloinnin jälkeen. Valimopölyä voidaan myös hyödyntää stabilointia/kiinteytystä edellyttävien lietemäisten jätteiden käsittelyssä, sillä kuiva hienojakoinen valimopöly sitoo hyvin liiallista nestettä itseensä. Tällöin varmistetaan kiinteytetyn/stabiloidun seoksen kaatopaikkakelpoisuus ennen loppusijoitusta, kuten valimopölyn suorassa stabiloinnissa.

Jätteen tarkkaa sijoituspaikkaa ei voida määrittää etukäteen, koska ei tiedetä paljonko ja milloin jätteitä tulee ja lisäksi kaatopaikan täytön ja hoidon kannalta penkkaa on täytettävä kerroksittain. Sijoituspaikat tullaan merkitsemään materiaalinkäsittelykeskuksen kirjanpitoon.

Perustelut

Valimohiekan tehokkaalla kierrätyksellä (> 90 %) säästetään luonnonvaroja, kun uutta hiekkaa tarvitsee lisätä prosessiin vain vähän. Pöly erotetaan hiekasta, koska hiekasta tehdyissä valumuoteissa ei saa olla liikaa pölyä, joka häiritseisi valukaasujen kulkua. Hiekassa oleva pöly olisi myös työterveysriski.

Ilman hiekan kierrätystä, jätteeksi muodostuvan valimohiekan määrä olisi huomattavasti suurempi. Hiekan "laimentavasta" vaikutuksesta johtuen, orgaanisen aineksen pitoisuus ei muodostuisi jätteen sijoittamista rajoittavaksi tekijäksi. Tällöin myös valimon tarvitseman hiekkaraaka-aineen määrä olisi selvästi suurempi, mikä kuluttaisi luonnonvaroja huomattavasti nykyistä enemmän. Kokonaisympäristövaikutusten kannalta on parempi erottaa valimopöly hiekasta, jolloin hiekan kierrätysaste pysyy korkeana, ja sijoittaa pöly stabiloituna kaatopaikalle niin kauan kunnes vaihtoehtoinen käsittelymenetelmä löytyy.

Kuiva hienojakoinen pöly ei sovellu teknisiltä ominaisuuksiltaan maanrakentamiseen. Tällaista materiaalia voidaan käyttää muutama prosentti rakennuskelpoisen materiaalin ohessa, mutta tämä lisää hyvin merkittävästi rakennuskustannuksia sekä aiheuttaa riskin rakenteen toimivuudelle. Lisäksi jätemateriaalin sisältämä vaihteleva liukoinen fluoridi voi aiheuttaa, että tällaisen materiaalin hyötykäyttöön ei saada hyväksyntää.

Fluoridin liukoisuus saadaan stabiloitua kalsiumilla tavanomaisen jätteen kaatopaikan liukoisuusraja-arvon (150 mg/kg) alittavaksi mutta stabiloinnilla ei saada fluorin liukoisuutta alle pysyvän jätteen kaatopaikan ensimmäisliukoisuutta (10 mg/kg) ja kaatopaikka-alueen rakenteissa hyödynnettäviltä materiaaleilta edellytetään lähes poikkeuksetta pysyvän jätteen kaatopaikan kelpoisuutta. Liukoisuutta ei saada alle 10 mg/kg johtuen siitä, että kalsiumfluoridin liukoisuus veteen on noin 17 mg/l, mikä vastaa liukoisuustestauksen tuloksena (L/S 10) 170 mg/kg kalsiumfluoridia ja vastaa vasti 83 mg/kg liukoista fluoridia, jolle raja-arvo on asetettu.

Valimopölylle ei toistaiseksi ole löydetty soveltuvaa hyötykäyttökohdetta kaatopaikan ulkopuolisessa maanrakennuksessa tai sementti-/betoniteollisuudessa. Valimopölyn sekoittaminen maa-ainekseen, sementin tai betonin raaka-aineseen heikentäisi materiaalien laatua ja olisi mahdollista vain pieninä osuuksina, jolloin kyseessä olisi enemmänkin jätteen laimentaminen kuin hyötykäyttö. Näin ollen sijoittaminen stabiloituna kaatopaikalle on tällä hetkellä ainoa käyttökelpoinen teknistaloudellinen käsittelyvaihtoehto kyseiselle jätejakeelle.

Peiron Oy:n valimopöly

Peiron Oy:n teräs- ja rautavalimon regenerointilaitoksella muodostuu hiekkäsittelyssä pölyä eli valimon valuhiekan kierrätyksen hienojaetta (10 09 12). Valimopöly on muodostunut korkean lämpötilan prosesseissa, jolloin materiaalin sisältämä orgaaninen hiili (pitoisuus vaihtelee noin välillä 15–28 p-%) on pääosin palanut. Jäte vastaa ominaisuuksiltaan ja laadultaan Tevo Lokomo Oy:n valimopölyä. Jätteen syntytavassa, ominaisuuksissa tai vaihtoehtoisissa käsittelymenetelmissä ei ole tapahtunut muutoksia päätöksen Nro 212/2017/1 jälkeen. Jätettä otetaan vastaan tehtaalla muodostuvaa jätemäärää vastaavasti, noin 30–50 tonnia vuodessa.

Esikäsittelynä stabiloidaan valimopölyn sisältämä fluoridi ja orgaaninen hiili heikosti liukenevaan muotoon. Stabiloinnissa valimopölyyn lisätään fluoridin ja orgaanisen hiilen liukoisuutta vähentäviä ja pölymäisen stabilaatin kantavuutta lisääviä lisäaineita. Stabilaatti sekoitetaan hyvin sekoituskauhalla tai vastaavalla laitteistolla ja stabilaatin kaatopaikkakelpoisuus varmistetaan testauksella ennen loppusijoitusta.

Perustelut jätteen sijoittamiselle kaatopaikalle ovat samat kuin Tevo Lokomon valimopölyllä.

Sijoituspaikka

Valimopöly sijoitetaan Lassila & Tikanoja Oyj:n tavanomaisen jätteen kaatopaikalle stabiloinnin jälkeen. Stabiloitua valimopölyä voidaan hyötykäyttää kaatopaikalla muiden jätejakeiden kapseloinnissa. Valimopölyä voidaan myös hyötykäyttää lietemäisten jätteiden stabilointia/kiinteytystä edellyttävien lietemäisten aineiden kiinteytyksessä/stabiloinnissa. Kuiva hienojakoinen valimopöly sitoo hyvin liallista nestettä itseensä.

Kiinteytetyn/stabiloidun seoksen kaatopaikkakelpoisuus varmistetaan ennen loppusijoitusta.

Jätteen tarkkaa sijoituspaikkaa ei pystytä määrittämään etukäteen, koska ei tiedetä paljonko ja milloin jätteitä tulee ja lisäksi kaatopaikan täytön ja hoidon kannalta penkkaa on pakko täyttää kerroksittain. Sijoituspaikat tullaan merkitsemään materiaalinkäsittelykeskuksen kirjanpitoon.

Poikkeamisen ympäristövaikutukset

Vaikutukset kaatopaikkakaasuihin

Lassila & Tikanoja Oyj:n Kotkan Heinsuon tavanomaisen jätteen kaatopaikalle sijoitetut jätteet koostuvat pääasiassa rakennuspurkujätteen käsittelyn rejekteistä. Kaatopaikalla on suoritettu kaatopaikkakaasun koepumpaukset marraskuussa 2011 nykyisin käytöstä poistetun kaatopaikan alueella. Tavanomaisen jätteen läjitysalueella kaasujen muodostuminen oli 80–110 m³/h/ha, josta metaanin osuus oli 17–23 m³/h/ha.

Heinsuon tavanomaisen jätteen kaatopaikan kaasunkeräysjärjestelmä on rakennettu täyttöalueelle lukuun ottamatta vanhan jätetäytön lakialuetta. Kaasunkeräysjärjestelmä tullaan rakentamaan loppuun, kun jätetäyttö suljetaan kokonaisuudessaan. Uudella tavanomaisen jätteen kaatopaikanosalla syntyvien kaatopaikkakaasujen keräykseen on varauduttu. Kaasua ei vielä käsitellä, koska keräys ei vielä ole käynnissä.

Hakemuksen mukaiset jätteet tullaan loppusijoittamaan uudelle tavanomaisen jätteen kaatopaikan alueelle, joka on erotettu väliseinällä vanhasta loppusijoitusalueesta. Tämä uusi kaatopaikan osa on otettu käyttöön vasta orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon voimaan astumisen jälkeen, joten sinne ei ole loppusijoitettu runsaasti orgaanista ainesta sisältäviä jätteitä, ja kaasujen muodostuminen on merkittävästi edellä olevia mittaustuloksia vähäisempää. Mikäli kaasujen käsittelytarvetta ilmenee, kerätään alueella muodostuvat kaasut ja toimitetaan hyödynnettäväksi tai poltetaan soihut polttimessa. Kaasujen keräystä tehostetaan tiivistämällä jätetäytön pintaa välipeittorakentein ja kaasujen muodostumista tarkkaillaan, joten esitettyjen jätteiden loppusijoituksen vaikutukset kaatopaikan kaasupäästöihin jäävät erittäin vähäisiksi. Tällöin jätteiden loppusijoituksesta ei aiheudu myöskään hajuhaittojen lisääntymistä.

Vaikutukset suotovesien määrään ja ominaisuuksiin

Kaatopaikan suotovedet kerätään ja johdetaan kunnalliseen viemäriin. Poikkeuslupahakemuksen mukaisten jätteiden sijoittamisella kaatopaikalle ei ole vaikutusta muodostuvan suotoveden määrään, koska vedet muodostuvat pinta-alakohtaisesti. Poikkeuslupahakemuksessa esitettyjen jätemateriaalien määrä on pieni verrattuna kaatopaikalle jo aiemmin sijoitettuun jätemäärään ja myös muuhun loppusijoitettavaan jätemäärään. Kyseiset jätteet sisältävät vain vähän helposti hajoavaa orgaanista materiaalia ja

liukoistuvia ravinteita sekä suojoja, joten niiden vaikutus kaatopaikan suoto-vesien laatuun on merkityksetön.

Muiden vaikutusten hallinta

Loppusijoittamisesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia vähennetään vastaavasti kuin nykyisin. Vastaavia toimenpiteitä käytetään myös epäorgaanisten jätteiden loppusijoituksen osalta. Loppusijoitettavat jätteet tiivistetään ja peitetään päivittäin pölyämisen, haittaeläinten ja hajunmuodostuksen estämiseksi. Jätteet, jotka on niiden ominaisuuksien vuoksi haudattava, peitetään mahdollisimman nopeasti, kuitenkin vähintään päivittäin.

Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio

Jätteenkäsittelykeskuksen ympäristöolosuhteissa ei ole tapahtunut muutoksia ympäristöluvan Nro 168/2012/1 (22.10.2012) ja poikkeamislupien Nro 275/2016/1, Nro 212/2017/1 ja Nro 173/2020 käsittelyn jälkeen.

Lähiympäristö

Käsittelykeskuksen alue rajautuu etelässä Kotkan kaupungin Heinsuon jäteasemaan. Käsittelykeskuksen länsipuolella on Kotkan Energia Oy:n rakentama kierrätyspolttoaineen valmistus- ja välivarastointikenttä.

Jäteasemalla on myös vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, joka on suljettu pintarakentein vuonna 2004. Käsittelykeskuksen länsipuolella on Kotkan Energia Oy:n kierrätyspolttoaineen valmistus- ja välivarastointikenttä.

Muilta osin käsittelykeskuksen välitön lähiympäristö on metsätaloustaloudessa. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä idässä.

Luonnonarvot ja luonnonsuojelu

Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Kantolankallion yksityinen suojelualue kaksi kilometriä käsittelykeskuksesta länteen, Heinlahden Natura-2000 -alue (FI010416006) 2,5 kilometriä käsittelykeskuksesta lounaaseen, Kymijoen Natura-2000 -alue kaksi kilometriä käsittelykeskuksesta itään ja Kymijoen Natura-alueeseen sisältyvä Langinkosken luonnonsuojelualue kolme kilometriä käsittelykeskuksesta kaakkoon sekä Valkmusan kansallispuisto neljä kilometriä käsittelykeskuksesta luoteeseen. Heinlahden Natura-alue on suojeltu lintudirektiivin perusteella. Alue on linnustolle muutos-aikainen tärkeä levähdysalue.

Pintavesi

Käsittelykeskus sijaitsee Heinsuon–Hirsisuon muodostamalla paikallisella valuma-alueella. Valuma-alueen koko on noin 150 ha, lisäksi valuma-alueeseen kuuluu todennäköisesti myös osia Pertonrahkan suoalueesta (arviolta n. 20 ha). Valuma-alue koostuu pääosin suoalueesta ja sen yläpuolelle

kohoavista kallioisista kumpareista. Heinsuonojan koko valuma-alue on laajuudeltaan noin 13 km².

Heinsuonoja on tyypillinen humuspitoinen ja ravinteikas uoma, jonka veden laatuun vaikuttavat keskeisesti suljetun kaatopaikan suotovedet. Valuma-alueen pintavedet purkautuvat Heinsuonojaa pitkin Suomenlahden Heinlahteen, mikä on lähin pintavesialue. Pintavedet poistuvat käsittelykeskuksen alueelta kahta reittiä. Etäisyys käsittelykeskuksesta Heinlahteen on linnuntietä noin 2,8 km lounaaseen. Heinsuonojaa pitkin etäisyys on noin 5 km.

Alueen pohjoinen osa kuuluu osittain Perttonrahkan paikalliseen pienvaluma-alueeseen. Perttonrahkanoja laskee noin 1,7 km:n päässä Heinsuonojaan. Heinsuonoja kulkee useiden asuinalueiden läpi.

Maaperä ja pohjavesi

Heinsuon käsittelykeskus ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä sen läheisyydessä ole vedenottamoita tai vedenottamoiden suojaluokkia. Lähin luokiteltu (Laajakoski, 2-luokan pohjavesialue, tunnus 0528501) pohjavesialue sijaitsee noin 3,3 km:n etäisyydellä käsittelykeskuksesta koilliseen.

Käsittelykeskuksen alueella maaperäolosuhteitten takia pohjaveden muodostumismäärä on pieni. Pohjavettä muodostuu lähinnä kallio-moreenimäkien rinneosilla. Suoalueilta vedet purkautuvat länsipuolella sijaitsevaan Heinsuonojaan, josta vedet virtaavat pintavetenä edelleen Heinlahden kautta mereen.

Heinsuon käsittelykeskus sijoittuu suurimmilta osin kalliomoreenimäkien reunustamaan laaksopainanteeseen. Luonnollinen maanpinta alueella on tasolla +16–20 m mpy. Alavimpien kohtien pintamaalaji on turve. Turvekerrosten alla esiintyy ohut, osittain maatonut kaislakerros ja tämän alla on savi- ja silttikerros. Savi- ja silttikerros on paikoitellen hyvin löyhää. Savi- ja silttikerroksesta alaspäin mentäessä maaperä vaihtuu hiekka- ja soramoreeniksi. Siirryttäessä alueella maastollisesti ylemmälle alueelle savi- ja silttikerrokset ohenevat ja moreenikerros nousee pintaan heti ohuen humuskerroksen alle. Alueella esiintyy myös paikoitellen suuria siirtolohkareita ja avokalliota.

Tarkkailu

Lupahakemuksen mukainen toiminta ei olennaisesti vaikuta alueelta tuleviin päästöihin tai kuormitukseen eikä voimassa olevaa tarkkailuohjelmaa esitetä muutettavaksi.

Hakijan esitys toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta

Lassila & Tikanoja Oyj hakee lupaa aloittaa jätemateriaalien sijoittamista tavanomaisen jätteen kaatopaikalle lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 527/2014 199 §) 1.1.2021 alkaen.

Perusteluina aloittamiselle ovat sijoittamisen ympäristövaikutusten vähäisyys sekä se, että tällöin vältetään jätemateriaalien välivarastoinnilta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa. Osa jätteistä on laadultaan sellaisia, että niiden välivarastointi ei ole mm. ympäristökuormituksen kannalta suotavaa.

Esitetty vakuus

Kaatopaikalle sijoitetaan enintään yhden vuoden materiaalit ennen luvan lainvoimaisuutta, jonka perusteella vakuuden kokonaisarvo on arvioitavissa. Haettavien jätteiden keskimääräiseksi käsittelyhinnaksi kuljetukseen muualle käsittelyä varten on arvioitu olevan 200 € tonnilta. Näin ollen esitetyn vakuuden kokonaissumma olisi 290 000 € (200 € x 1 450 t).

ASIAN KÄSITTELY

Täydennys

Hakija on täydentänyt hakemustaan 31.8.2021 lisätiedoilla stabilointiin käytettävistä aineista ja materiaaleista.

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi) 7.12.2020–13.1.2021. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Kotkan kaupungin verkkosivuilla. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (myöhemmin ELY-keskus), Kotkan kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Kaakkois-Suomen ELY-keskus on antanut lausunnon aluehallintovirastolle yhtiön samansisältöisestä hakemuksesta 2.10.2017. Nyt esitetyssä hakemuksessa todetaan, ettei kyseessä oleville jätteille ole edelleenkään löydetty muita mahdollisia käsittelytapoja kuin kaatopaikkasijoitus. Kaakkois-Suomen ELY-keskus pitääytyy pääosin edellisessä lausunnossaan, jossa

Lähialueiden yksityiskaivojen omistajia suositellaan tiedottamaan toiminnassa tapahtuvista muutoksista, jotta he voivat tarvittaessa tutkituttaa kivi- ja betonin laadun ja seurata tilannetta. Yksilöityjen jätejakeiden kuljettamisessa, vastaanottamisessa, kaikessa käsittelyssä ja sijoittamisessa on huomioitava, että terveyshaittaa aiheuttavia tekijöitä, kuten melua, tärinää, pölyä tai hajua ei aiheudu lähialueen asukkaille. Luvanhakijan on noudatettava hyviä toimintatapoja terveyshaittojen ennaltaehkäisemiseksi sekä vaurioituttava erilaisiin häiriötilanteisiin. Myös tuhoeläintorjuntaan on hyvä varautua.

Vastine

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

L&T:llä ei ole varsinaista huomautettavaa tai lisättävää Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen antamaan lausuntoon. Lausunnossaan ELY-keskus on kuitenkin toivonut katsausta muiden käsittelymenetelmien etsimisestä edellisen hakemuksen jälkeen. L&T:llä ei luonnollisestikaan ole tietoa kaikista hankkeista, joilla on yritetty löytää vaihtoehtoisia käsittelytapoja lupahakemuksessa eritellyille jätteille mutta ainakin alla kuvattuja tutkimushankkeita on tehty.

Valimohiekkojen ja -pölyjen käsittelyn ja hyötykäytön tutkimushankkeita on koordinoitu pääasiassa Valimoteollisuus ry:n toimesta, sillä yksittäisten valimoiden resurssit eivät tahdo olla riittäviä tällaisten merkittävien tutkimushankkeiden läpiviemiseksi. Viime vuosina on toteutettu kaksi merkittävää LIFE-tutkimushanketta valimohiekkojen kompostoimiseksi ja hyötykäyttämiseksi. Tutkimushankkeita on vetänyt Meehanite Technology Oy ja kyseiset hankkeet ovat olleet

- LIFE-FOUNDRYSAND – Re-use of surplus foundry sand by composting (LIFE13ENV/FI/000285) 2014-2017
- Green Foundry-LIFE Inorganic binder system to minimize emissions, improve indoor air quality, purify and reuse of contaminated foundry sand (LIFE17 ENV/FI/000173) 2018-2021

Näissä tutkimushankkeissa ei kuitenkaan ole saavutettu sellaista läpimurtoa, että poikkeuslupaa haettavalle valimohiekasta erotetulle valimopölylle olisi löytynyt vartenotettavaa korvaavaa käsittely- tai hyödyntämisvaihtoehtoa.

L&T on ollut yhteistyössä Meehanite Technology Oy:n kanssa, sillä esim. vuonna 2020 haettiin LIFE-rahoitusta suurelle kansainväliselle hankekokonaisuudelle, jossa myös L&T oli kumppanina. Hanke kohdistui märkähiilimenetelmällä (THC) käsitellyn yhdyskuntalietteen hyötykäyttöön ravinnelähteenä. Osa-alueena, jossa myös L&T oli mukana, oli valimohiekkojen käyttö kasvien kasvualustana seostettuna THC-tuotteeseen. Valitettavasti hanke ei toteutunut, sillä hanke ei saanut rahoitusta.

L&T ei ole ollut aktiivinen selvittämään Can-Pack S.A:n jätevedenpuhdistamon lietteen menetelmäkehitystä, sillä tämä osa-alue ei kuulu L&T:n vahvuusalueisiin. Can-Packilta saatujen tietojen mukaan yritys toimii kansainvälisenä metallipakkausten valmistajan eri puolilla maailmaa ja seuraa hyvin aktiivisesti alalla tapahtuvaa jätteiden käsittelymenetelmien kehitystä. Nyt käytössä oleva tuotannon jätevesien käsittelytekniikka on edelleen parasta BAT-tekniikkaa, eikä jätevedestä poistetulle lietteelle ole vielä löytenyt kaatopaikkasijoitusta korvaavaa käyttökelpoista tekniikkaa.

Hakemuksen kohteena olevat jätteet ovat jätteenkäsittelyn rejektejä ja jätteiden voidaan katsoa olevan peräisin BAT:ia vastaavista prosesseista. Prosesseja ei voida kehittää siten, että jätteiden laatu muuttuisi merkittävästi. Jätteiden määrät ovat valtakunnan tasolla varsin pieniä, joten uuden hyödyntämis- tai käsittelyteknologian nopea kehittyminen näille jätteille Suomessa on erittäin epätodennäköistä. Uusia käsittelymenetelmiä voi syntyä lähinnä suuremmilla markkina-alueilla, esim. Keski-Euroopassa. Uusia käsittelymenetelmiä voi myös syntyä muille merkittävälle jätteille kehitetyistä menetelmistä, joita jalostetaan edelleen soveltumaan myös hakemuksen kohteena oleville jätteille. Prosessi on kokonaisuutena pitkä ja vie paljon aikaa. Lisäksi hakemuksen kohteena olevien jätteiden fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet ovat sellaisia, ettei niitä pystytä käsittelemään lähitulevaisuudessa myöskään polttamalla tai biologisilla käsittelymenetelmillä. Tämä käy selvästi ilmi näiden käsittelymuotojen toimijoilta aiemmin saaduista lausunnoista.

Kotkan kaupungin Ympäristöpalveluiden toimintayksikön lausunto

L&T:llä ei ole huomautettavaa tai lisättävää Kotkan kaupungin Ympäristöpalveluiden toimintayksikön lausuntoon.

Kotkan kaupungin Ympäristöterveydenhuollon palveluyksikön lausunto

Hakemukseen sisältyvät jätteet eivät poikkea merkittävästi muista Heinsuolle vastaanotettavista jätteistä. Voimassa olevat ympäristöluvut mahdollistavat kyseisten jätteiden vastaanoton ja käsittelyn Heinsuolla. Poikkeuslupaa haetaan loppusijoittamista varten valimopölyn ja puhdistamolietteen kaatopaikka-asetuksen mukaista korkeammasta kokonaisorgaanisen hiilen (TOC) pitoisuudesta johtuen.

Hakemuksen mukaiset jätteet vastaanotetaan ja käsitellään tiivisasfalttipin-
taisella varasto- ja käsittelykentällä ja loppusijoitus tapahtuu kaatopaikka-
asetuksen mukaisella rakenteilla varustetulla loppusijoitusalueella. Sekä
varasto- ja käsittelykentän valumavedet että loppusijoitusalueen suotove-
det kerätään talteen ja johdetaan käsiteltäväksi kunnalliselle jätevedenpuh-
distamolle. Hakemuksen mukaisten jätteiden loppusijoitus ei aiheuta Hein-
suon käsittelykeskuksen lähialueen pinta- eikä pohjavesille lisääntyvää ve-
sien laadun heikkenemisen vaaraa. L&T katsookin, että nykyinen Hein-
suon käsittelykeskuksen tarkkailu kattaa riittävästi myös poikkeuslupa-
hakuksen mukaiset toiminnot.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Lassila & Tikanoja Oyj:lle luvan poiketa Heinsuon käsittelykeskuksessa kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) 28 §:n mukaisesta biohajoavan ja muun orgaanisen aineksen sijoitusrajoituksen soveltamisesta tavanomaisen jätteen kaatopaikalla.

Toiminnassa on noudatettava alla esitettyjä määräyksiä.

Muutoin hakemuksen mukaisessa toiminnassa on noudatettava Heinsuon käsittelykeskuksen ympäristölupapäätöksen nro A 1071, annettu 4.7.2007 ja sen muutoksen nro A 1058, annettu 3.7.2009 sekä päätöksen nro 168/2012/1, annettu 22.10.2012 määräyksiä.

Lupamääräykset

1. Biohajoavan ja muun orgaanisen aineksen sijoitusrajoituksesta saa poiketa seuraavien jätteiden ja niiden määrien osalta:

Can-Pack S.A:n alumiinitölkkitehtaan jätevedenpuhdistamon liete (19 08 14), enintään 200 t/a

Tevo Lokomo Oy:n valimopöly (10 09 12), enintään 1 200 t/a

Peiron Oy:n valimopöly (10 09 12), enintään 50 t/a

Määrät eivät sisällä käytettäviä stabilointiaineita.

Jätteet saa sijoittaa tavanomaisen jätteen kaatopaikalle vain hakemuksen mukaisesti stabiloituina. Jätteiden muiden epäpuhtauksien määrät, kuten fluoridin ja liuenneen orgaanisen hiilen määrät eivät saa ylittää Vna 331/2013 liitteen 3 tavanomaisen jätteen kaatopaikan raja-arvoja.

Stabilointiin käytettävien materiaalien ja jätteiden on täytettävä tavanomaisen kaatopaikan jätteen kelpoisuusvaatimukset. Stabiloinnissa käytettävän pilaantuneen maan kelpoisuutta osoittava tutkimustodistus on liitettävä Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle toimitettavaan vuosiraporttiin.

2. Poikkeuksen voimassaoloaikana on seurattava kaatopaikalle sijoitettavien tässä päätöksessä hyväksytyjen jätejakeiden määriä, fluoridin ja orgaanisen hiilen pitoisuuksia. Mahdollisimman edustava kokoomanäyte sijoitettavista jätejakeista on otettava vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tiedot on raportoitava Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ympäristöluvan vuosiraportin yhteydessä tai muulla ELY-keskuksen kanssa sovittavalla tavalla. Raportoinnissa on esitettävä myös arvio kyseisten jätejakeiden määristä, jotka on voitu sijoittaa kaatopaikalle ilman poikkeusta eli joiden orgaanisen hiilen määrä on jäänyt alle 10 prosentin. Tiedot on toimitettava myös Kotkan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselle.

3. Poikkeuksen voimassaoloaikana on tässä päätöksessä kaatopaikalle sijoitettavien jätejakeiden vaihtoehtoisten käsittelymenetelmien tarkistaminen tehtävä kustakin jätejakeesta erikseen vuosittain ja sen tulokset raportoitava kaatopaikan valvovalle viranomaiselle (ELY-keskus) vuoden välein vuosiraportoinnin yhteydessä.

Päätöksen täytäntöönpano

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan tämän lupapäätöksen mukaisia lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (ympäristönsuojelulaki 199 §).

Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava 290 000 euron suuruinen vakuus Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuus voidaan asettaa pankkitalletuksena, pankkitakauksena tai takausvakuutuksena. Vakuuden antajan on oltava luotto-, vakuutus- tai muu ammattimainen rahoituslaitos, jolla on kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon (ympäristönsuojelulaki 201 §).

PERUSTELUT

Ympäristöluvan ratkaisun perustelut

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista 35 §:n mukaan lupaviranomaisen voi päättää, että biohajoavaa ja muuta orgaanista ainesta sisältävän jätteen sijoittamista koskevaa 28 §:n mukaista rajoitusta ei sovelleta 15 §:n mukaisesti esikäsiteltyyn jätteeseen, jos luotettavasti osoitetaan, että jäte ei ominaisuuksiensa vuoksi sovellu käsiteltäväksi muulla tavoin kuin sijoittamalla kaatopaikalle.

Kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) 28 §:n mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikan pintarakenteen tiivistyskerroksen alapuolella olevaan jätetäyttöön tai rakenteeseen hyväksytään vain sellaista tavanomaista jätettä, jonka biohajoavan ja muun orgaanisen aineksen pitoisuus määritettynä orgaanisen hiilen kokonaismääränä tai hehkutushäviönä on enintään 10 prosenttia. Asetuksen 28 §:ssä on myös säädetty eräiden jätteiden osalta poikkeuksista kiellosta sijoittaa orgaanisen aineksen raja-arvon ylittäviä jätteitä kaatopaikalle.

Ympäristönsuojelulain 58 §:n 3 momentin mukaan lupaviranomainen voi ympäristöluvassa antaa määräyksen, joka poikkeaa jätelain 14 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen vaatimuksesta siinä säädetyin perustein.

Jätelain 8 §:ssä säädetty velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä sitovana velvollisuutena koskee jätteen ammattimaista tai laitospaikkaa hyödyntäjää ja loppukäsittelijää sekä jätettä tuottavaa toiminnanharjoittajaa ja muita jätehuoltoon ammattimaisesti osallistuvia toimijoita. Näiden toimijoiden on siten osaltaan huolehdittava siitä, että niiden toiminnassa syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta vähennetään ja syntyvä jäte valmistellaan uudelleenkäyttöön, kierrätetään tai muutoin hyödynnetään etusijajärjestyksen mukaisesti mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 12 §:n mukaan toiminnanharjoittajan, joka ammattimaisesti tai laitospaikkaa lajittelee tai muutoin käsittelee jätettä, on järjestettävä jätteen valmistelu uudelleenkäyttöön, kierrätys tai muu hyödyntäminen jätelain 8 §:n mukaisesti siten, että käsiteltävästä jätteestä mahdollisimman pieni osa päättyy loppukäsiteltäväksi.

Heinsuon jätekeskuksen voimassa olevat ympäristöluvut on annettu ennen kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) voimaantuloa. Ympäristönsuojelulain 70 §:n mukaan, jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

Hakemuksen mukaan jätteet ovat asianmukaisen esikäsittelyn jälkeen jäljelle jääneitä jakeita, joille ei ole olemassa tällä hetkellä muita käsittelyvaihtoehtoja kuin sijoittaminen kaatopaikalle. Haettavilla jättejakeilla on sellaisia ominaisuuksia, että jätteet eivät sovellu käsiteltäväksi muulla tavoin kuin sijoittamalla kaatopaikalle. Jättejakeille ei ole neljän vuoden aikana ennakoitavissa sellaisten uusien käsittelymenetelmien kehittymistä, jotka korvaisivat kyseisten jätteiden sijoittamista kaatopaikalle. Lisäksi kyseisten jätteiden syntyprosesseissa ei odoteta tapahtuvan muutoksia seuraavien viiden vuoden aikana.

Poikkeus voidaan myöntää, koska hakemuksessa on luotettavasti osoitettu, että ko. jätteille ei toistaiseksi ole muuta korvaavaa käsittelyä kuin sijoittaminen kaatopaikalle. Hakijalla on ollut aluehallintoviraston myöntämä vastaava poikkeuslupa sijoittaa ko. lietettä ja valimopölyä stabiloimalla esikäsittelynä tavanomaiselle kaatopaikalle 31.12.2020 saakka.

Lupa annetaan määräajaksi, minkä jälkeen jätteen ominaisuuksia, jätteen käsittelymahdollisuuksia tai muita olosuhteita voidaan tarvittaessa arvioida uudestaan. Kyseisten jätteiden materiaaliset hyödyntämismahdollisuudet ja käsittelykapasiteetit saattavat muuttua. Poikkeus on myönnetty hakemuksen mukaisesti viideksi vuodeksi, koska korvaavan käsittelyn

järjestäminen ja käyttöön saaminen koko jätemäärälle ei ole toistaiseksi mahdollista, eikä korvaavaa käsittelyä ole riittävästi. Jätteet, joita poikkeus koskee tulevat erilaisista toiminnoista.

Poikkeus koskee vain orgaanisen aineen pitoisuutta. Jos jonkun jätteen kaatopaikkakelpoisuusvaatimukset eivät muiden ominaisuuksien osalta toteudu, ei kyseistä jätettä voida kaatopaikalle sijoittaa.

Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle.

Arvioinnissa on käytetty taustamateriaalina ympäristöministeriön 25.6.2018 päivättyä muistiota Orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon soveltamisesta.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräykset 1. ja 2. Aluehallintovirasto on arvioinut, että hakemuksessa on riittävän luotettavasti osoitettu, etteivät hakemuksen mukaiset jätteet tällä hetkellä ominaisuuksiensa vuoksi sovellu käsiteltäväksi muulla tavoin kuin sijoittamalla kaatopaikalle ja, että kyseiset jätteet on esikäsitelty valtioneuvoston kaatopaikoista antaman asetuksen 15 §:n edellyttämällä tavalla. Määräyksessä on edellytetty, että jätteet täyttävät valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista (331/2013) liitteen 3 taulukon 4 ja 5 vaatimukset mm. fluoridin ja orgaanisen liukoisien hiilen osalta. Fluoridin raja-arvo on 150 mg/kg ja liuenneen orgaanisen hiilen, DOC, raja-arvo on 800 mg/kg ka.

Poikkeus koskee vain sellaisia jäte-eriä, joita ei voida hyödyntää tai toimittaa muualle hyödynnettäväksi.

Tavanomaisen jätteen kaatopaikalle saa sijoittaa vain kaatopaikkaluokituksen mukaista jätettä, jolloin myös stabilointiin käytettävän pilaantuneen maan on täytettävä ko. luokituksen mukainen kelpoisuus. Tutkimustodistus on määrätty toimitettavaksi Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle valvonnallisista syistä.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvillääolovalvollisuus). Kokoomanäytteillä todennetaan sijoitettavien jätteiden laatu.

Kirjanpito ja raportointi ovat tarpeen seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi.

Määräys 3. Kaatopaikkakäsittelyä korvaavaa käsittelyä on määrätty arvioitavaksi säännöllisesti kaatopaikkasijoituksen vaihtoehtona. Poikkeusluvalla kaatopaikalle sijoitettujen jätteiden määrä määräytyy pitkälti jätteiden tuottajien toimista, joten luvan saajan tulee olla aktiivisesti yhteydessä näihin tuottajiin. Vaihtoehtoisten käsittelymenetelmien etsimisestä ja soveltuvuudesta on määrätty raportoitavaksi valvovalle viranomaiselle, koska tässä

päätöksessä on kyse poikkeusluvasta ja jätteiden käsittelymenetelmien odotetaan kehittyvän.

Raportointi ei ole määrämuotoista vaan se voidaan tehdä sen mukaan, kun asiassa saadaan uutta tietoa.

Täytäntöönpanoa koskevat perustelut

Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan hyväksyä perustellusta syystä toiminnan aloittamisen muutoksenhausta huolimatta. Poikkeuksen myöntäminen ei olennaisesti lisää kaatopaikan ympäristökuormitusta, ja toiminta tapahtuu muulta osin olemassa olevien ympäristölupien lupamääräysten mukaisesti. Hakemuksen mukaan osa jätteistä on laadultaan sellaisia, että niiden välivarastointi ei ole mm. ympäristökuormituksen kannalta suotavaa. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Asetettava vakuus on määrätty riittäväksi ympäristön saattamiseksi päästöjen osalta ennalleen, mikäli lupa evätään tai sen lupamääräyksiä muutetaan. Näin ollen päätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Kotkan kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 24.3.2016 päätöksellään Nro 65/2016/1 hyväksynyt Lassila & Tikanoja Oyj:n Kotkan Heinsuon jätteenkäsittelykeskuksen jätteiden käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä koskevan suunnitelman. Suunnitelma sisältää tietoja mm. käsittelyssä syntyvien jätteiden ja päästöjen sekä vaikutusten tarkkailun järjestämiseksi kuten,

- käyttötarkkailusta (tulevien ja lähtevien jätteiden tarkkailu, jätteiden käsittelytoiminnot, jätteiden hyötykäyttö, loppusijoitusalueet, rakenteet ja vesien hallinta, poikkeukselliset tilanteet)
- päästötarkkailusta (jätevedet, kaatopaikkakaasut, pöly, melu)
- vaikutustarkkailusta (pintavedet, pohjavesi).

Nyt myönnetyllä poikkeuksella orgaanista ainesta sisältävien jättejakeiden sijoittamiseksi kaatopaikalle ei lisätä merkittävästi päästöjä pinta- tai pohjaveteen eikä lähialueen mahdollisiin kaivosvesiin (lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä idässä). Aluehallintovirasto ei ole nähnyt tarpeelliseksi muuttaa tarkkailusuunnitelmaan. Toiminnassa on noudatettava myönnettyjä ympäristölupia ja hyväksyttyä tarkkailusuunnitelmaa.

Muilta osin lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa 30.9.2026 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 48, 58, 190, 191, 199 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 28 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 12 §

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013)

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 3 000 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan tavanomaisen jätteen kaatopaikan päätöksestä perittävän maksun suuruus on 23 870 euroa.

Asetuksen liitteen mukaan, jos taulukon mukainen maksu olisi luvan käsittelyn vaatiman työmäärän perusteella kohtuuttoman korkea, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 60 euroa/h. Tämän asian käsittelyyn on käytetty 50 tuntia.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Lassila & Tikanoja Oyj
Kotkan kaupunki
Kotkan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Kotkan kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja
luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Kotkan kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Päivi Vilenius ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Eeva Jokikokko.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **25.10.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja

- o asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
- o asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>